

sv. Miklauža, Urban Alois iz Vuhreda, Vreže Janez iz Šmarja; Arzenšek Alois iz Stranic, Atteneder Jožef od sv. Martina pri Slov. Gradcu, Babšek Alois iz Studenic, Barle Jožef iz Slov. Grada, Glaser Janez iz Pušcave, Kocuvan Janez iz Loke pri Zidanem mostu, Sova Franc od Velike nedelje, Šumenjak Martin od Ljutomera, Vrečko Franc iz Prevorja; Čížek Jožef iz Pilštajna, Herič Janez od Ljutomera, Pečnik Jožef iz Koprivnice, Pivec Rupert iz Hoč, Simonič Franc od sv. Vrbanu pri Ptuj, Tikvič Janez od sv. Lovrenca v Slov. goricah; Kaučič Jakob od sv. Petra pri Radgoni, Keček Andrej od Ormuža, Mihalkovič Jožef od Ormuža, Perc Franc iz Prevorja, Šalobir Matevž iz Dobja; Frangež Bartolomej iz Framu, Korošec Franc od sv. Marka pod Ptujem, Kozoderc Andrej od sv. Lovrenca na Dravskem polju, Toplak Janez od sv. Vrbanu pri Ptuj; Črnenšek Franc od Ptuj-ske gore.

Gospodarske stvari.

Letno poročilo mariborske podružnice štirskega bučelorejskega društva.

Prvoletno delovanje mariborskega bučelorejskega društva se konča z tem, da se je postavil v vrtu tukajšnje c. k. pripravnice izgleden bučelnjak in se preskrbel s samimi Dzierzonci in z vsem potrebnim, novošegnim orodjem. Se vé, da je to mlademu društvu mnogo truda, še več potroškov prizadjalo. Naj bi se pa P. T. občinstvo o denarnem gospodarstvu, kakor tudi o resnem in poštenem prizadevanju odbornikov, blagi namen društva vsestransko doseči, prepričalo, sledi denarničarjevo poročilo, ki se lahko pri denarničarju samem, g. Bancalari-tu (Morič & Comp. v graškem predmestju) osebno pogleda.

Dohodki leta 1877. 28 udov à 1 fl. 28 fl. 2 uda à 2 fl. 4 fl. Potroški: 32 fl. Za razglasenje po časnikih 10 fl. 62 kr., ostane 21 fl. 38 kr. Dohodki l. 1878 do konca aprila: 57 udov à 1 fl. 57 fl. 16 udov à 2 fl. 32 fl. 3 udje à 3 fl. 9 fl. 1 ud 5 fl., 1 ud 10 fl. skupaj 134 fl. 38 kr. Potroški: Bučelnjak 31 fl. 50 kr. 7 panjev z dvema stenama à 5 fl. 35 fl. 3 priprosti panji à 3 fl. 9 fl. 1 medmetalnica 5 fl. razno leseno orodje 2 fl. 60 kr. bučelna ljudstva 14 fl. 50 kr., železno orodje 5 fl. društvene zapisne bukvice 1 fl. 40 kr. društveni pečat 5 fl., semena medunosnih rastlin 2 fl. 77 kr. za koleke in prepisavanje 6 fl. 63 kr., društvenemu slugi 5 fl. 40 kr., vrtnarja in najemnikom 6 fl. 90 kr. skupaj 130 fl. 70 kr. Dasi ravno so potroški za vstanovljenje izglednega bučelnjaka veliki bili, se je vendar društveno premoženje že koncem aprila do 150 fl. povzdignilo in sicer zato, ker imajo Dzierzonovi panji večo vrednost od drugih. To bi se pa brez obilne podpore nekterih blagih dobrotnikov nikakor ne bilo zgodilo, zato naj se tukaj vsem onim, ki so društvo bodi si z denarjem, ali z bučelnimi panji, bodi si z drugim orodjem pod-

pirali, presrečna hvala izreče. Z izglednim bučelnjakom pa so se pglavitni pogoji izvršili, po katerih društvo blagodejno in vspešno dalje postopati zamore. To slednje se bo zgodilo z tem, da se bodo posebno izvrstni Dzierzonci pri ljudskih šolah naših dveh okrajev razpostavili, da se bo bučeloreja med ljudstvom po javnih razstavah, kakor tudi z podukom v popotovalnih zborih pospeševala. Pričakujemo torej in prosimo, da se število naših prijateljev in podpiralcev ne bo samo ohranilo, nego tudi obilno pomnožilo, ker le tako zamoremo bučelorejo v naše zares blagoslovljene domovini do one stopnje povzdigniti, na kateri že stoji v sosednih naših slovenskih pokrajinah. Prečastiti duhovščini in vsem gospodom učiteljem naših vseh okrajev izrekamo še posebno hvalo za poslano nam statistična poročila, kakor tudi za trud, kojega so imeli z priporočbo društva, ter jih uljudno prosimo, da tudi zanaprej v tem zmielu za blagor društva in našega ljudstva sodelovati blagovolijo.

Maribor meseca septembra 1878.

Dr. Filip Trč, predsednik. H. Bancalari, denarničar.

M. Kako ušivim ovcam uši pregnati. Le težko in ne z gotovim vspehom se da imenovani mrčes ovcam pregnati, zlasti če imajo že dolgo in gosto volno. Marsikteri pomočki se nasvetujejo, ali niso vsi brez vse nevarnosti za zdravje in življenje ovac. Najboljši pomoček zoper to nadležno in tudi zdravju in veseli rasti živinčet sovražno mrčesje je in ostane še vedno tobakova voda. V ti vodi se živali tako kopljejo, da se celo truplo znak t. j. hrbet navzdol v vodo pomoči, samo glava ostane nad vodo. Tako se vsaka žival 1—2 minut v vodi podrži. Glava se živalim samo z tobakovo vodo dobro izpira. Ko skopane živali iz vode pridejo, se jim volna trdno izžeme. Za rečeno tobakovo vodo se vzame 1 del navadnega tobaka in 25 delov vode. Tako močna voda tobakova še zlasti ovcam ni škodljiva, ki jo izmed vseh domačih živali še najbolj prenesejo. Nepredvidno rabljena more pa živalim tudi škodljiva postati. Važno je tudi, da se ovce dobro krmijo, ker skušnija uči, da slabo rejena žival je temu mrčesju bolj podvržena, ko krepko rejena.

M. Kako spoznati, kdaj je bil kateri les posekan. Da je les meseca decembra, januarja, februarja, sploh po zimi posekan trpežniši od onega, ki so ga poleti v polnem soku podrt, to je znana pa tudi popolnoma dokazana stvar. Da se pa kupec lesa prepriča, ali je bil ponujen les po zimi ali pa leti posekan, za to mu služi jodova raztoplina (Jodlösung). Z to raztoplino se namreč les na prerezkih nekoliko pomoči. V zimi posekan les kaže strženove žarke črnomodre na žoltem dnu, spomladi posekan les pa postane prek in prek žolt.

M. Ali je hasnovito živim goskam trikrat poleti perje popukati? Skušnja je pokazala, da dobiček na perju po trikratnem pukanju gosek, ki

60—80 gramov teži in 20—30 kr. vrže, ne stoji v nobeni razmeri k brani, katero goske potrebujejo, da toliko perja zaredijo. 15 gramov perja je toliko, kolikor 1 kilo mesa in masti. Neopukane goske dajejo znatno več mesa in maščobe in ravno toliko perja, kadar se zakoljejo. Navada toraj živim goskam med letom perje pukati ni hasnovita. Naj jo todaj gospodinje popustijo!

Vse posneme vredno. „Novice“ od 7. avgusta poročajo, „da je odbor družbe kmetijske krajske vslial prošnjo g. Japelna, učitelja v Šenčurju poleg Kranja, ki je po svoji šolski mladini letos dal 90.950 škodljivih metuljev nabrati, ter se mu je dalo 15 gld., da jih obrne za darila pridni mladini“. Da bi se pač ta izgled drugod tudi posnemal in od poklicane strani z darili podpiral. Kmalo bi bilo manj škodljivega mrčesja, v deželi pa lepših in obilnejših sadnih pridelkov pa tudi več kaj pod palcem.

Plesnivi in nesnažni sodi, pučeli se po naj novejših skušnjah dajo najbolje na sledeči način osnažiti: Poklaknejo se dobro z vodo, v kateri se je nekaj sode raztopilo. Na to se nalijejo z vodo, ktera se je z solno kislino do dobrega okisala in se pusté po dva do tri dni stati. Slednjič se še enkrat z čisto vodo dobro poplaknejo.

Sejmovi. 28. sept. sv. Lenart v Slov. gor. 30. sept. Arvež, Vranksko, Konjice, sv. Lovčenc na Dravskem polji, Mahrenberg, Šoštanj, Veržej; 4. oktobra Artiče, Jurklošter, sv. Lenart v Slov. gor. Žavec, Schwanberg; 5. okt. Kostivnica, Tilmitsch.

Dopisi.

Iz Ljutomera. (Premiranje konj, dirke, razstava goveje živine.) V soboto 14. t. m. bilo je pri nas premiranje konj, in sicer prvokrat, ki ga je izpeljalo „štajersko konjerejsko društvo“. Državna podpora je izostala, ker pomanjkuje denarjev. Zavaljo slabega vremena ni bilo veliko kobil, žrebic in žrebet videti, za to pa so bile vse izbrane in komisija je bila jako zadovoljna. Pred ko so se premije razdelile, izjavil je g. predsednik konjerejskega društva, pl. grof H. Attems, svojo misel rekoč, da nekateri posestniki še zmiraj mehkužijo svoje konje z tem, da je preveč krmijo, pa malo puščajo na zrak. Konj, ki je v hlevu zapret, postane debel, vidi se jako lep, ostane pa pri tem slab in ne zdrži nobenih težah; mišice in kopita ne morejo se tako razviti, kakor se zahteva. Takšni konj, ki je bil dolgo v hlevu zapret, skače in je vesel, kedar pride na zrak, in ni mogoče ga udržati, ker je rad da je prišel enkrat iz ječe vun. Zato bode dobro, da si tudi tiste občine, katere še nimajo ogradov za žrebeta, takšnih napravijo in mlade konje vsak dan, tudi pri grdem vremenu, po leti in po zimi eno ali dve uri v njih preganjajo. Kajti res je, konj, bodi lep kolikorkoli, če pa ima slabe noge, ni nič vreden;

takšen je samo za mesarja, če ga kupi. Dobro bode toraj, ako konjerejci po totem nasvetu za svoj lastni hasek skrbijo!

V nedeljo po večernici smo videli na Cvenškem pašniku, kako naše kobile dirjajo; lepih kobil je bilo samo-le nekoliko, večina ni bila za oko, pa dobro so bežale. Vreme je bilo deževno in cesta, po katerej so morali dirkaljeji se peljati, blatna, tedaj za dirke jako neugodna, pa vendar ste dovršili dve kobilii svojo pot 2080 sežnjev v 10 minutah 44 sek.; najslabejša kobila je porabila 13 min. 24 sek. Z tega se vidi, da naši dirkaljeji napredujejo; kajti razloček med najboljšo in najslabejšo kobilo znaša samo 2 min. 40 sek. Ako bodo naši konjerejci gledali na to, da njihova žrebeta dobijo, dobra, trdna kopita in močne noge in jih ne bodo krmili samo le za to, da bi bile debele, in jih ne bodo mehkužili, potem bomo pri dirkah kmalu videli, da razloček med najslabejšo in najboljšo kobilo bode znašal samo nekoliko sekund. To pa je dobro znamenje napredka. Tu zopet velja ovi nasvet: „konjerejci vadite svoje konje, puščajte jih na zrak, da postanejo zdravi in močni“. Najzanimivejša in najživahnejša pa je bila razstava goveje živine v pondeljek 16. t. m. na jahališči v Ljutomeru. Od vseh strani so posestniki pripeljali svojo živino na ogled, in to jako lepo, da razstavina komisija sama ni pričakovala, da bi se toliko lepe živine prignilo. Celo tujei so se čudili, kako je to mogoče, da bi imel ljutomerski okraj tako lepo živino. Živinčet vseh skupaj na razstavi navzočih je bilo 189 glav, in sicer: 7 bikov za pleme, 12 enoletnih teličev, 70 krav, 75 telic in 25 telet. Izmed teh je bilo premiranih: 3 bike za pleme, 5 enoletnih teličev, 8 krav, 8 dveletnik in 5 enoletnih telic. Najlepši bik je bil g. M. Kotnika iz Radomerja, prvi enoletni telič g. M. Preloga iz Šalincec, najlepša krava g. Jos. Strasserja iz Braneka, najprva telica dveletna ravno tega, najlepša enoletna telica g. Dr. A. Ržiča iz Ljutomera. Razun tega so bili odklovani posebno marljivi hlapei in dekle, ki skrbijo za govejo živino in sicer: M. Hažekovič iz Ljutomera, Jos. Pregmurec iz Ljutomera, Uršula Koren iz Braneka, Margareta Lovrec iz Berkovec in Treza Klemenčič iz Ljutomera. Pri razstavi je govoril g. Kukovec o izreji in krmii goveje živine, razjasnivši nekatere pomanjkljivosti, ki jih pri naši goveji živini vidimo, in v katerih se bode še posebno v totem listu pisalo*). Tukaj naj še omenim, da naš imenitni strokovnjak g. Dr. H. Klingan se je jako za našo razstavo zanimal in pregledavši stan naše goveje živine in pokazavši nekatere pomanjkljeje, dobro razsodbo o njej izrekel. Upamo toraj, da se bode razstava za govejo živino v našem okraju za naprej vsako leto ponavljala, in da marsikateri kmet in posestnik bode več skrbel za govejo živino, nego dozdej, ker ima večji hasek

*) Lepo prosimo! pošljite, za take važne reči ima „Slov. Gosp.“ vselej prostora! Ured.